

Соціально-економічний паспорт Мелітопольського району за підсумками 2017 року

1. Загальні відомості

15 вересня 1930 року — дата утворення Мелітопольського району.

Район розташований у південній степовій зоні України з характерним рівнинним ландшафтом та південно-східній частині Запорізької області.

Територія району складає 178,7 тис. га — 6,6 % території Запорізької області.

Район поділяється на 16 територіально-адміністративних одиниць (одна селищна та 14 сільських рад, а також Новобогданівська сільська рада об'єднаної територіальної громади Запорізької області).

Органами місцевого самоврядування в районі є Мелітопольська районна рада, селищна та 14 сільських рад, територіальна громада, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл і селищ.

До районної ради в жовтні 2015 року було обрано 34 депутати.

Виконавчу владу в районі представляє Мелітопольська районна державна адміністрація в межах визначених законодавством повноважень та реалізує повноваження, делеговані їй районною радою.

На території району розташовані 67 населених пунктів.

Чисельність населення станом на 01.01.2018 — 49,008 тис. осіб.

Районний центр відсутній. Відстань від обласного центру, міста Запоріжжя, складає 112 км залізницею, шосейними дорогами — 120 км.

Межує з Якимівським, Веселівським, Михайлівським, Приазовським, Токмацьким районами.

Клімат Мелітопольського району — атлантично-континентальний з високим температурним режимом. Характеризується тривалим сухим та жарким літом з великою кількістю сонячних днів та короткою малосніговою зимою із частими відлигами.

За багаторічними спостереженнями, середньорічна температура повітря становить 9,1—9,9 °С. Абсолютний річний максимум температури — 41,0 °С (2010 р.).

Найбільш теплими місяцями є червень, липень, серпень, середньомісячні температури складають 20,5—23,1 °С.

Абсолютний річний мінімум температури був зафіксований 14 лютого 1950 року і становить –33,1 °С.

Найбільш холодним місяцем є січень і лютий з середньомісячною температурою 2,7—4,5 °С нижче нуля.

За кількістю опадів район відноситься до зони з недостатнім зволоженням. На рік середня кількість опадів складає 475 мм.

Середньорічна вологість повітря — 73 %.

Посушливість клімату обумовлена пануванням сухих північно-східних, східних вітрів. Середньорічна швидкість вітру — 3,7 м/с. Найбільша швидкість вітру спостерігається восени, взимку, на початку весни. Швидкість вітру може досягати 22 м/с. Річна вірогідність вітру зі швидкістю до 5 м/с включно зі

штилями дорівнює 75 % від усіх випадків метеорологічних спостережень. В середньому на рік припадає 39 днів з туманами.

Середньостатистична висота над рівнем моря — 33,0 м.

По території району з півночі на південь проходять автомобільні дороги Харків — Сімферополь, з заходу на південь — автодорога Рені — Одеса — Ростов, магістральний канал Приазовської зрошувальної системи протяжністю 41,6 км, який використовується сезонно.

2. Сільське господарство

Агропромисловий комплекс, в якому задіяно працездатного населення до 2 тис. осіб, посідає головне місце в економіці району.

Виробництвом продукції сільського господарства в районі у 2017 році займалось 162 сільськогосподарських підприємства різної форми власності, з них 8 державних підприємств, 12 приватних, 1 підсобне, 38 товариств, 7 кооперативів, 97 фермерських підприємств.

Площа ріллі, яка знаходилася в обробітку сільгоспідприємств, включаючи фермерів, у 2017 році становить 76,7 тис. га, в тому числі фермерських господарств — 13,4 тис. га.

За 2017 рік одержано валової продукції в порівняльних цінах 2010 року — на 310,4 млн грн, що становить 97,1 % до рівня 2016 року.

Під урожай поточного року господарствами Мелітопольського району було посіяно 69 тис. га сільськогосподарських культур — 89 % до ріллі. Під зернову групу було відведено 42,1 тис. га (55 % в структурі), технічні культури займали 25,3 тис. га (33 %), в тому числі соняшник — 19,5 тис. га (25 % до ріллі).

В 2017 році отримано валове виробництво зерна 134,5 тис. тонн з урожайністю 31,9 ц/га, що становить 109 % до рівня минулого року. Валове виробництво соняшника склало 31,7 тис. тонн з урожайністю у заліковій вазі 16,2 ц/га.

В цілому валове виробництво олійних культур в поточному році становить 48,2 тис. тонн.

Валове виробництво плодів у 2017 році — 5,2 тис. тонн, що на 18 % нижче рівня минулого року. Причиною недобору плодово-ягідної продукції є тривалий період з низькими нічними температурами в квітні-травні 2017 року, що негативно вплинуло на формування репродуктивних органів і відповідно знизило урожайність плодів.

На сьогодні в районі діє три підприємства з розведення та утримання поголів'я великої рогатої худоби молочного напрямку. Підприємство ПП «Могучий» має статус племінного підприємства з розведення великої рогатої худоби червоної степової породи, підприємства ТОВ «АФ «Мир», ПП «Цареводарівка» — молочнотоварні господарства. За 2017 рік господарства реалізували 135 голів телят населенню. Район має третій показник у Запорізькій області за чисельністю поголів'я великої рогатої худоби. Виробництво молока сільгоспідприємствами за 2017 рік становить 2257 тонн, або 100,2 % до минулого року, м'яса — 1990 тонн, відповідно — 101 %.

Також працює сім підприємств із розведення та вирощування свиней, два підприємства займаються вівчарством і одне — відгодівлею птахів-бройлерів.

В районі надаються якісні сервісні послуги зі штучного запліднення сільськогосподарських тварин (у приватному секторі працює 17 пунктів). Сільгоспідприємства за 2017 рік реалізували на забій 740 тонн свинини у живій вазі.

Підприємство з відгодівлі птахів-бройлерів за 2017 рік реалізувало на забій 959 тонн птиці, що на 55 тонн більше, ніж у 2016 році.

Поголів'я овець у сільгоспідприємствах станом на 01.01.2018 — 1645 голів.

Виросли доходи сільського населення. Так, за даними Мелітопольського об'єднаного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області, середньомісячна заробітна плата по сільському господарству становила 4482,9 грн, що більше аналогічного періоду 2016 року на 42,5 % (3145,5 грн).

Підприємства сільського господарства є основними наповнювачами бюджету. Питома вага фонду оплати праці сільгоспідприємств, включаючи фермерів, в районі становить 25,3 %, в тому числі серед активно діючих підприємств і організацій, крім бюджетних установ, — 57,7 %.

За оперативними даними сільгоспідприємств, виплата орендної плати за земельні паї за 2017 рік становить 56,9 млн грн, що на 27 % більше минулого року.

3. Промисловість

Промисловість району представляють 6 підприємств харчової та машинобудівної промисловості району: ТОВ «Соцінновація», ПП «Кіпаріссервіс-2013», ПП «Магістр», ТОВ «Мелітопольський завод автотракторних запчастин», ТОВ «Мрія», ТОВ «Мелітопольський механічний завод».

За 2017 рік обсяг реалізованої промислової продукції складає 356,116 млн грн (159 % до 2016 року).

У промисловості району визначним видом діяльності є виробництво машин та устаткування (ТОВ «Мелітопольський завод автотракторних запчастин», ПП «Магістр», ТОВ «Мрія», ТОВ «Мелітопольський механічний завод»).

ТОВ «Мелітопольський завод автотракторних запчастин» здійснює випуск запчастин, вузлів, комплектуючих до сільськогосподарської техніки, чавунне литво.

У 2017 році підприємством вироблено та реалізовано продукції на суму 155,570 млн грн (162 % до 2016 року).

Середньооблікова чисельність працюючих станом на 01.01.2018 складає 300 осіб.

ТОВ «Мелітопольський механічний завод» здійснює виробництво запчастин до сільськогосподарської техніки.

Обсяг виробленої продукції за 2017 рік складає 11,934 млн грн (220 % до 2016 року).

Станом на 01.01.2018 кількість працюючих на підприємстві — 22 особи.

ТОВ «Мрія» та ПП «Магістр» до райдержадміністрації не звітують.

ТОВ «Соцінновація» здійснює випуск мінеральної води.

Обсяг виробленої продукції в діючих цінах без ПДВ та акцизного збору за 2017 рік склав 319,2 тис. грн (76 % по відношенню до минулого року).

Середньооблікова чисельність працюючих на 01.01.2018 — 21 особа.

ПП «Кіпаріссервіс 2013» здійснює випуск безалкогольних напоїв.

Обсяг виробленої продукції в діючих цінах без ПДВ та акцизного збору за 2017 рік склав 48,354 млн грн (121 % по відношенню до 2016 року).

Середньооблікова чисельність працюючих на 01.01.2018 — 42 особи.

4. Зовнішньоекономічна діяльність

За статистичними даними, протягом 2017 року підприємства району зовнішньоекономічну діяльність не здійснювали.

5. Капітальне будівництво

Обсяг капітальних вкладень по Мелітопольському району в 2017 році склав 224,158 млн грн. Переважну більшість коштів складають власні кошти сільськогосподарських товариств та фермерських господарств, в основному — придбання сільськогосподарської техніки, машин.

В рамках Регіональної програми будівництва, реконструкції, модернізації об'єктів інфраструктури, соціально-культурного та екологічного призначення по Запорізькій області до 2020 року на реалізацію проекту, який надасть можливість ввести в експлуатацію незавершену будівлю лікарської амбулаторії для сімейної медицини, з метою покращення медичного обслуговування населення Новенської сільської ради з обласного бюджету виділено кошти у сумі 1 млн грн та з місцевого бюджету Новенської сільської ради — 1 млн грн. Завдяки тісній співпраці Новенської сільської ради, Мелітопольської райдержадміністрації та Запорізької облдержадміністрації даний проект, вдало пройшовши конкурсний відбір, отримав також додаткове фінансування за рахунок коштів з державного фонду регіонального розвитку на суму 3520,861 тис. грн. Станом на 01.01.2018 роботи по об'єкту виконані на 94 %.

Прийнято в експлуатацію протягом 2017 року 2094 м² загальної площі житлових будівель, що на 115,9 % більше, ніж у 2016 році.

Розвиток житлового будівництва, як і у попередні роки, продовжується індивідуальними забудовниками шляхом залучення кредитних ресурсів через КУ «Обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі». Через засоби масової інформації проводиться постійна робота з населенням району щодо можливості залучення коштів обласного фонду на індивідуальне житлове будівництво.

У 2017 році завдяки зусиллям органів місцевого самоврядування розроблені та затверджені генеральні плани зонування селищ Садове, Зелене, Нове, Відродження, сіл Данило-Іванівка, Костянинівка, Обільне, Ташенак, Терпіння. В стадії розробки знаходяться генеральні плани з зонінгами сіл Мордвинівка, Новопилипівка, Рівне, Троїцьке.

Розроблений та затверджений детальний план території для розміщення та обслуговування сонячної електростанції на території Костянтинівської сільської ради Мелітопольського району (за межами населеного пункту).

В 2017 році значна робота проведена по ремонту автодоріг.

Проведено поточний ремонт автомобільних доріг місцевого значення загального користування району на суму 2281,4 тис. грн, з них 372 тис. грн — кошти державного бюджету, 813,8 тис. грн — обласного, 1095,6 — місцевих бюджетів сільських рад.

За рахунок коштів сільських рад було виконано капітальний ремонт асфальтового покриття вулиць в селищі Нове по вул. Дружби на суму 766,5 тис. грн та селі Семенівка по вул. Садова на суму 1331,5 тис. грн. Всього 2098 тис. грн.

Кошти у сумі 3104,7 тис. грн з місцевих бюджетів спрямовано на поточний ремонт асфальтового покриття вулиць муніципальної власності в селах Семенівка, Новомиколаївка, Трудове, Нове, Данило-Іванівка, Новгородківка, Високе, Костянтинівка.

Протягом 2017 року продовжувалися спрямовуватися зусилля на покращення екологічної ситуації в районі.

Так, завдяки співпраці райдержадміністрації з Запорізькою облдержадміністрацією з обласного бюджету було залучено понад 10 млн грн.

Проводилися заходи, спрямовані на захист від підтоплення с. Костянтинівка.

Станом на початок 2018 року розпочато пусконаладжувальні роботи на очисних спорудах каналізації продуктивністю 400 м³/добу в селищі Фруктове.

Мирненською селищною радою за рахунок екологічного фонду було придбано контейнери для твердих побутових відходів в кількості 50 штук (120,0 тис. грн).

Рішенням сесії Запорізької обласної ради від 22.12.2016 № 53 «Про Перелік заходів, спрямованих на охорону та раціональне використання природних ресурсів, які фінансуються за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів у 2017 році», зі змінами та доповненнями, виділено кошти для КП «Райсількомунгосп» Мелітопольської районної ради з метою придбання машини для вивозу рідких відходів та сміттєвозу.

Райдержадміністрацією разом з органами місцевого самоврядування проводилася розробка інвестиційних проектів, які спрямовані на вирішення проблем соціально-економічного розвитку регіону.

6. Прямі іноземні інвестиції

Обсяг прямих іноземних інвестицій по Мелітопольському району на кінець 2017 року склав 315,1 тис. дол. США.

До органів статистики щодо зовнішньоекономічної діяльності звітували наступні підприємства: ТОВ «Магістраль-Сервіс», ТОВ «Фрідом Фарм Терра», ТОВ «Технічний союз».

Основний вид діяльності підприємств ТОВ «Магістраль-Сервіс» та ТОВ «Фрідом Фарм Терра» — вирощування сільськогосподарських культур. Іноземні інвестиції, які працюють на цих підприємствах, залучені у вигляді займу для поповнення обігових грошових коштів та для фінансування

капітальних вкладень на придбання рухомого і нерухомого майна (інвестор — «Теділан Лімітед», Кіпр).

ТОВ «Технічний союз», яке займається виробництвом тракторів для сільськогосподарського та лісового господарства, отримало фінансову підтримку у вигляді внеску в уставний фонд від інвестора «Йоханнес ван Вуурен», Нідерланди.

7. Житлово-комунальне господарство

В районі працює 10 підприємств, які надають житлово-комунальні послуги. У тому числі послуги з водопостачання надають 9 підприємств, водовідведення — 3 підприємства, утримання будинків і прибудинкових територій — 3 підприємства, 5 — із збору та вивезення твердих побутових відходів.

За даними підприємств житлово-комунального господарства, довжина водопровідних мереж станом на 01.01.2018 становить 411,4 км, каналізаційних мереж — 16,6 км.

Протягом 2017 року підприємствами житлово-комунального господарства піднято води з артезіанських свердловин 1217,5 тис. м³, відпущено споживачам — 935,5 тис. м³ води. Спожито електроенергії на підйом води 1952,7 тис. кВт·год., при цьому питомі витрати електроенергії на підйом 1 тис. м³ склали 1,69 тис. кВт·год.

Обсяги водовідведення, що утворюються у комунальному господарстві району, у 2017 році склали 105,5 тис. м³.

В районі системою централізованого збору та видалення відходів охоплено 9643 особових рахунків. В 2017 році при організованому зборі видалено від населення району комунальними підприємствами 3902,2 тонни відходів.

Кількість багатоквартирних будинків, які обслуговують підприємства, що надають житлово-комунальні послуги — 76, кількість зареєстрованих в них мешканців — 4280 осіб.

Рівень оплати населенням житлово-комунальних послуг складає 99 % (без послуг за природний газ).

Газопостачальним підприємством ДП «Газ Мелітополя» ПАТ «Мелітопольгаз» надано послуг по споживанню природного газу населенню на суму 43,2 млн грн, сплачено — на суму 39,8 млн грн (92,1 %).

В установах місцевого бюджету борг за спожитий природний газ на початок та кінець 2017 року відсутній.

Рівень оплати за спожиту електроенергію наростаючим підсумком з початку року (без врахування рівня оплати КП «Облводоканал» ЗОР) склав 99,7 %. Найгірший показник по оплаті за електроенергію по розрахункам населення — 98 %. На даний час заборгованість по комунальним підприємствам існує в межах платного періоду. Показник розрахунків бюджетної сфери склав 100 % (в т. ч. місцевий бюджет — 100 %, обласний бюджет — 103 %, державний бюджет — 100 %).

Підприємства комунальної теплоенергетики в районі відсутні. Багатоквартирні будинки та соціальна сфера переведені на індивідуальне опалення.

В районі створено два ОСББ (об'єднання співвласників багатоквартирних будинків), в які входять два 16-квартирні будинки у селі Тащенак Новенської сільської ради.

Протягом звітнього періоду за рахунок коштів районного, місцевих бюджетів селищної та сільських рад, коштів підприємств житлово-комунального господарства (близько 6,5 млн грн) виконувались роботи з ремонту насосного обладнання, водопровідних мереж, свердловин, покрівель житлових будинків, об'єктів соціальної сфери. Вчасно проведено підготовку до опалювального сезону об'єктів бюджетної сфери.

На умовах співфінансування з районного бюджету та бюджетів сільських рад здійснювалась реалізація заходів із забезпечення сталого водопостачання.

Так, з районного бюджету на вказані цілі профінансовано роботи в Фруктовській сільській раді на суму 198 тис. грн, Новомиколаївській, Новенській та Терпіннівській сільським радам по 199 тис. грн. Заплановані роботи виконано в повному обсязі

8. Транспорт та зв'язок

Загальна протяжність автомобільних доріг в районі становить 902,05 км, з них:

— автомобільних доріг загального користування місцевого значення, що знаходяться на балансі обласної державної адміністрації, — 354,1 км, в т. ч. обласні автомобільні дороги — 163,2 км, районні — 190,9 км;

— доріг комунальної власності — 547,95 км, в т. ч. дороги, що прийняті на баланс органів місцевого самоврядування — 389,92 км.

Перевезення пасажирів автомобільним транспортом у районі здійснюється по 28 маршрутам, які обслуговують 7 автотранспортних підприємств та 1 фізична особа — підприємець, відповідно до укладених договорів з обласною державною адміністрацією.

За 2017 рік перевезено 433,2 тис. пасажирів (94 % до 2016 року), а перевезений обсяг вантажів становить 82,2 тис. тонн (140 % до 2016 року).

Послуги поштового зв'язку надає центр поштового зв'язку № 4 м. Мелітополя, що обслуговує населення як міста, так і району. Зі 48 відділень зв'язку, підлеглих центру поштового зв'язку № 4 м. Мелітополя, 32 перебуває в сільській місцевості.

9. Торгівля та послуги

Сфера торгівлі, громадського харчування є важливою складовою внутрішнього ринку району.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснювали діяльність із роздрібною торгівлю по Мелітопольському району, за січень — вересень 2017 року склав 97,1 млн грн, або 126,4 % до січня — вересня 2016 року.

В структурі роздрібного товарообороту підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, 60 % займає товарооборот юридичних осіб. Серед юридичних осіб товарооборот по суб'єктам господарювання, які здійснюють роздрібну реалізацію пального (АЗС), складає 44 % .

За 9 місяців 2017 року проведено аналіз обсягу роздрібного товарообороту 14 підприємств — юридичних осіб, що на 8 підприємств менше, ніж у першому півріччі 2016 року.

Загальний обсяг роздрібного товарообороту за 9 місяців 2017 року, за даними підприємств району, склав 65 215,9 тис. грн, що на 19 096,2 тис. грн більше, ніж за 9 місяців 2016 року.

Значне збільшення товарообороту у діючих цінах за 9 місяців 2017 року в порівнянні з аналогічним періодом 2016 року відбулось на підприємствах: ТОВ «Солар», ТОВА «Діалог плюс», ТОВ «Квартал 5» та ПП «Вотан».

Проведена робота по уточненню дислокації об'єктів роздрібною торгівлі в районі станом на 01.01.2018.

Згідно з дислокацією діючої мережі підприємств роздрібною торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування на території Мелітопольського району у 2017 році діяло 287 магазинів та кіосків, 32 об'єкти ресторанного господарства, 20 об'єктів побутового обслуговування населення.

Реалізовано послуг у ринкових цінах за січень — вересень 2017 року на суму 36,0 млн грн, з них реалізовано послуг населенню 2,43 млн грн.

На території району ринки відсутні.

Протягом 2017 року проведено 199 ярмарок, де були залучені суб'єкти підприємництва, які займаються вирощуванням сільськогосподарських культур. Представники малого підприємництва району взяли активну участь у проведенні Покровського ярмарку, присвяченого Дню м. Запоріжжя.

10. Фінанси та бюджет

Одним із основних завдань райдержадміністрації є розроблення збалансованого бюджету та робота, спрямована на його виконання.

Обсяг доходів зведеного бюджету району за 2017 рік з урахуванням трансфертів з державного бюджету склав 406 861,0 тис. грн, що на 37 % більше, ніж у 2016 році.

По загальному фонду зведеного бюджету надійшло 140 815,7 тис. грн власних надходжень, що перевищує надходження минулого року на 16,6 %.

Найбільшими наповнювачами дохідної частини місцевих бюджетів є:

- податок та збір на доходи фізичних осіб — 72 544,3 тис. грн (51,6 %);
- єдиний податок — 29 326,7 тис. грн (20,8 %);
- плата за землю — 742,1 тис. грн (14,7 %);
- акцизний податок — 12 681,4 тис. грн (9 %);
- інші надходження — 5 521,2 тис. грн (3,9 %).

Власні доходи районного бюджету склали 72 818,3 тис. грн. Виконання річного плану становить 121,3 %. Перевиконання складає 12 790,3 тис. грн. У порівнянні з 2016 роком надходження збільшилися на 4279,5 тис. грн, приріст склав 106,2 %.

Виконання доходів районного бюджету за 2017 рік по основних джерелах становить:

- податок на доходи фізичних осіб — 121,4 %;
- податок на прибуток — 102,1 %;
- плата за надання адміністративних послуг — 205,8 %.

Передбачена базова дотація у сумі 12 515,8 тис. грн в повному обсязі надійшла до бюджету Мелітопольського району.

З державного бюджету до районного надійшли кошти на фінансування наступних заходів:

- медична субвенція у сумі 39 109,8 тис. грн (100 % до річного плану);
- освітня субвенція у сумі 67 002,2 тис. грн (100 % до плану);
- на надання пільг та субсидій на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу у сумі 4 379,6 тис. грн;
- на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг водопостачання, квартирної плати у обсязі 110 929,5 тис. грн;
- на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I та II групи внаслідок психічного розладу на загальну суму 70 353,8 тис. грн;
- на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною» — 731,8 тис. грн;
- на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань — 846,1 тис. грн.

Видаткова частина загального фонду районного бюджету з урахуванням цільових субвенцій з державного бюджету та обласного бюджету виконана в обсязі 404 391,8 тис. грн, або на 97,3 % до плану на 2017 рік, з урахуванням внесених змін, та на 150,5 % до виконання бюджету 2016 року.

У минулому році заробітна плата працівникам установ соціально-культурної сфери виплачена у повному обсязі з урахуванням введення нового рівня мінімальної заробітної плати. Також у повному обсязі здійснені розрахунки за спожиті бюджетними установами енергоносії, медикаменти та продукти харчування.

Обсяг видатків загального фонду районного бюджету з урахуванням змін збільшився у порівнянні з минулим роком на 50,5 %. У тому числі збільшився обсяг видатків на оплату праці з нарахуваннями (на 59,8 %), на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (на 3,2 %), на медикаменти (на 20,4 %), на продукти харчування (на 30,3 %), на поточні трансферти населенню (на 57,7 %), збільшилися інші видатки (на 2,5 %).

За рахунок коштів загального та спеціального фондів районного бюджету профінансовані видатки на реалізацію 44 районних програм на загальну суму 10 492,7 тис. грн, що на 319,4 тис. грн більше, ніж у 2016 році.

11. Соціальна сфера

За інформацією Мелітопольського об'єднаного управління ПФУ в Запорізькій області, з 26,4 тисяч працездатного населення району офіційно працюють та декларують свої доходи 9,1 тис. осіб (34,5 %).

Рівень середньомісячної заробітної плати штатних працівників по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб у IV кварталі 2017 року становить 5217 грн (68,8 % до середнього показника по області).

Станом на 01.01.2018, за статистичними даними, заборгованість з виплати заробітної плати у розмірі 232,2 тис. грн мало одне економічно активне підприємство державної форми власності — філія «Мелітопольська дорожньо-експлуатаційна дільниця». Загальна сума погашеної протягом 2017 року заборгованості з виплати заробітної плати складає 5343,4 тис. грн.

Станом на 01.01.2018 9 суб'єктів господарювання району заборгували Пенсійному фонду України 458,7 тис. грн, що більше на 133,5 тис. грн у порівнянні з початком року та складає 142 % до суми заборгованості, яка склалася на 01.01.2017, у т. ч. 5 юридичних осіб (452,5 тис. грн), 4 ФОП (6,2 тис. грн).

Протягом 2017 року 5 підприємств погасили наявну суму заборгованості на 41,7 тис. грн, 7 ФОП повністю погасили заборгованість в сумі 19 тис. грн та 6 ФОП — частково на суму 12,5 тис. грн.

12. Стан ринку праці

Впродовж року районна державна адміністрація разом з Мелітопольським районним центром зайнятості постійно здійснювала моніторинг процесів, що відбувалися на ринку праці. Приділялася увага питанням сприяння зайнятості населення, надання клієнтам служби зайнятості необхідних за обсягом та якістю послуг, фінансової підтримки безробітних громадян. Проводилася консультативно-просвітницька робота серед населення району.

Кількість штатних працівників по Мелітопольському району на кінець року становить 4513 осіб.

Послугами центру зайнятості впродовж року скористалися 2224 громадян, статус безробітного з яких мали 1426 осіб.

Масове скорочення працівників в районі не відбувалося

Станом на 01.01.2018 на обліку в райцентрі зайнятості перебувало 8 осіб, звільнених за скороченням штату.

На 1 вільне робоче місце протягом року претендувало 2 безробітних громадянина району.

За сприянням райцентру зайнятості працевлаштовано 1191 осіб (в т. ч. 411 безробітних), що на 1,02 % більше, ніж за 2016 рік.

Працевлаштовано 8 безробітних на нові робочі місця до роботодавців району на умовах надання компенсації ЄСВ за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

Протягом року укладено 9 договорів на організацію громадських робіт з сільськими радами, які фінансувалися із бюджетів сільських рад (142,5 тис. грн)

та коштів Фонду загальнообов'язкового державного страхування на випадок безробіття (119,6 тис. грн).

В рамках реалізації заходів, визначених районною програмою зайнятості, використано 8159,6 тис. грн.

13. Малий та середній бізнес

Розпорядженням голови районної державної адміністрації від 24.05.2017 № 169 «Про створення центру надання адміністративних послуг при Мелітопольській районній державній адміністрації» утворено центр надання адміністративних послуг (далі — центр), затверджено його положення та регламент роботи, визначено перелік послуг (13 послуг, в т. ч. — 1 дозвільного характеру), які надаються через центр.

За 2017 рік адміністраторами центру оброблено 1821 звернення суб'єктів господарювання (на 27,1 % більше показника 2016 року — 1433 звернення), надано 1622 адміністративні послуги (на 15,9 % більше показника 2016 року, 1400 адміністративних послуг), видано 3 документа дозвільного характеру (1 документ дозвільного характеру у 2016 році).

У 2016 році¹ в районі кількість середніх підприємств становила 16 одиниць (на рівні показника 2015 року), кількість малих підприємств склала 206 одиниць (на 10 підприємств менше показника 2015 року).

Кількість фізичних осіб — підприємців у 2017 році становила 2270 осіб, що на 6,1 % менше показника 2016 року (2418 осіб).

За підсумками 2016 року кількість найманих працівників на підприємствах середнього бізнесу району становила 2017 осіб, що на 9,5 % більше відповідного показника 2015 року (1842 осіб), на підприємствах малого бізнесу — 1114 осіб, що на 1,8 % менше відповідного показника 2015 року (1134 особи).

У 2017 році від суб'єктів малого і середнього підприємництва до зведеного бюджету Мелітопольського району надійшло 254,3 млн грн, що в 4,3 рази більше, ніж у 2016 році (59,3 млн грн).

14. Освіта

Станом на 01.02.2018 освітня галузь Мелітопольського району включає 53 заклади освіти, з них 16 дошкільних, 35 закладів загальної середньої освіти, з них 5 шкіл нового типу, 19 — загальноосвітніх навчальних закладів I–III ст., 5 — загальноосвітніх навчальних закладів I–II ст., 6 — загальноосвітніх навчальних закладів I ст. та 2 заклади позашкільної освіти.

Дошкільною освітою в Мелітопольському районі охоплено 1400 дітей. Діти 5-тирічного віку стовідсотково охоплені різними видами і формами дошкільної освіти. Різними формами здобуття дошкільної освіти (підготовчі групи, консультаційні пункти, соціально-педагогічний патронат) охоплено 90 % дітей від 3 до 6 років. Черга у заклади дошкільної освіти по Мелітопольському району складає 63 дитини.

¹ Термін оприлюднення статистичних даних за 2017 рік — листопад 2018 року.

У квітні 2017 року на базі Мордвинівської ЗШ І–ІІІ ст. відкрито 1 групу короткотривалого перебування для дітей дошкільного віку.

Керуючись ст. 53 Конституції України, Законом України «Про загальну середню освіту», в Мелітопольському районі сформована мережа закладів освіти на 2017/2018 навчальний рік: 35 закладів загальної середньої освіти, в яких навчається 4872 учня, загальна кількість класів складає 321.

Порівняно з минулим навчальним роком, кількість учнів в закладах освіти збільшилася на 56 учнів.

Загальна кількість дітей шкільного віку Мелітопольського району — 5626 осіб. Охоплення загальною середньою освітою дітей шкільного віку та учнів складає 97,8 %. Невиконання показнику в обсязі 100 % пояснюється тим, що на території Мелітопольського району не отримують повної загальної середньої освіти 119 дітей, з них: 65 — учні спеціалізованих закладів для дітей, які мають вади у розумовому розвитку; 13 дітей не підлягають навчанню (за висновками ПМПК та лікувальних установ); 41 дитина — 6-річки, які мають медичні довідки про фізичну неготовність до навчання. Всі учні, які спроможні отримувати повну загальну середню освіту, отримують її.

Відділом освіти збережено мережу груп продовженого дня, для цього функціонує 22 групи (охоплено 669 дітей). Організовано навчання 32 учнів за індивідуальною формою навчання.

Важливим напрямком стала організація інклюзивної освіти для дітей з особливими освітніми потребами. Станом на 01.09.2017 відкрито 5 інклюзивних класів (Костянтинівська СРШ І–ІІІ ступенів «ПРОМЕТЕЙ» з пвп — 1-Б та 2-А класи, Мирненська ЗШ І–ІІІ ступенів — 1-А клас, Семенівська ЗШ І–ІІІ ступенів — 1-Б клас, Відродженська ЗШ І–ІІ ступенів — 1 клас). Всього інклюзивною освітою охоплено 15 учнів. У дошкільному навчальному закладі «Теремок» Вознесенської сільської ради продовжує роботу інклюзивна група.

З 01.01.2018 розпочато роботу комунального закладу «Інклюзивно-ресурсний центр Мелітопольської районної ради Запорізької області».

Продовжують функціонування заклади позашкільної освіти — Будинок дитячої та юнацької творчості (61 гурток, в них 1456 вихованців) та районна дитячо-юнацька спортивна школа (8 секцій, 30 груп, в яких 547 вихованців розвиваються у чотирьох видах спорту).

15. Охорона здоров'я

Мережа закладів охорони здоров'я в Мелітопольському районі включає КЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги МРР ЗО» (11 амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 13 фельдшерсько-акушерських пунктів, 19 фельдшерських пунктів), Мелітопольської центральної районної лікарні, Вознесенської амбулаторії загальної практики сімейної медицини (самостійна юридична особа).

Забезпеченість населення амбулаторно-поліклінічною допомогою на 10 тис. населення складає за 2017 рік — 201,2 (2 лікарських відвідування на 1 мешканця).

Виконання функції лікарської посади по ЦРЛ — 104,1 %

За 2017 рік по захворюванню прийнято 54 824 осіб, з них дітей — 6425, з метою профоглядів — 36 172 осіб.

Для підвищення якості і доступності медичної допомоги залишаються завдання та заходи, які можливо вирішити при наявності достатнього фінансування.

16. Культура

Мережа закладів культури району у 2017 році збережена на 100 %. Основні вектори діяльності закладів культури були спрямовані на виконання Програми розвитку культури Мелітопольського району на 2013–2017 роки.

З районного бюджету протягом року на розвиток галузі «Культура» виділено 21,055 тис. грн.

Завдяки системній роботі закладів культури в районі у 2017 році проведено 3792 культурно-масових заходи.

Творчі колективи і окремі виконавці прийняли участь у 27 всеукраїнських, обласних і регіональних фестивалів і конкурсах.

В Мелітопольському районі систематично проводиться робота по вдосконаленню та активізації діяльності клубних закладів, впровадженню інноваційних форм роботи.

Велика робота проводиться в районі по пропаганді фольклору, українського національного мистецтва. В будинках культури і клубах діють 14 українських світлиць, 10 фольклорних колективів.

Пропаганду національного культурного надбання здійснює і Центр чеської національної культури з його музеєм, бібліотекою і школою чеської мови. В цьому центрі проведено біля 30 культурно-мистецьких заходів.

Протягом 2017 року бібліотеки району працювали в інтересах громади і користувача як центри спілкування, діалогу, освіти та дозвілля, поєднуючи традиційні форми обслуговування з сучасними інформаційними технологіями.

Користувачами бібліотек району стали 25 259 читачів, в т. ч. 4814 дітей.

Всі населені пункти охоплені бібліотечними послугами, діє 18 нестационарних пунктів обслуговування.

За 2017 рік до бібліотек району надійшло 690 книг в кількості 2973 екз. на суму 161,439 тис. грн (витрати в середньому на 1 книгу — 54,30 грн).

Поповнення книжкового фонду відбулося за рахунок Державної програми «Книги України» (1289 екз. на суму 92 798 грн) і подарунків від спонсорів та читачів (238 екз. на суму 6806 грн).

Бюджетні кошти в обсязі 56 569 грн (978 екз.) виділялися тільки на періодичні видання (17 992 грн — районний бюджет, 38 577 грн — місцеві бюджети селищної та сільських рад).

Бібліотеки Мелітопольського району вийшли поза межі приміщень, стали активно популяризувати різними формами і методами книги та читання, застосовуючи флешмоби, вуличні акції, рекламно-інформаційні заходи.

Велику популярність серед користувачів бібліотек району мають краєзнавчі куточки та міні-музеї, створені при бібліотечних закладах.

На сьогоднішній день 14 бібліотек-філій (33 комп'ютери) в районі надають користувачам безкоштовні послуги користування інтернетом.

17. Екологія

Вплив на навколишнє природне середовище в межах Мелітопольського району чинять міські і районні суб'єкти підприємницької діяльності, які мають стаціонарні і пересувні джерела викидів, скидів забруднюючих речовин, розміщують промислові і побутові відходи на території району.

Найбільше техногенне навантаження припадає на територію Новенської сільської ради через розміщення міського полігону твердих побутових відходів, центральних очисних споруд каналізаційних стоків міста Мелітополь, 2 карт розміщення рідких промислових відходів, 2 міських кладовищ.

Вивіз твердих побутових відходів здійснюється на міський полігон, який обслуговує КП «Мелітополькомунтранс» Мелітопольської міської ради.

В районі системою централізованого збору та видалення відходів охоплено 9643 особових рахунків (станом на 01.01.2018).

На території району збір та транспортування відходів здійснюють КП «Райсількомунгосп» Мелітопольської районної ради, ВК «Фруктове», ТОВ «Мирне С», КП «Вознесенське», КП «Семенівське» на міський полігон.

Протягом року при організованому зборі комунальними підприємствами видалено 3902,2 тонни відходів від населення району.

В сільськогосподарських підприємствах району нараховується 3 худобомогильника.

У 2017 році в районі зрошувалось 12,6 тис. га землі, що складає 54 % від загальної площі зрошувальних земель.

За допомогою насосних станцій Мелітопольського міжрайонного управління водного господарства на поля подано 31,024 млн м³ води, що на 2,5 млн м³ води більше, ніж у 2016 році, витрачено 9717 тис. кВт·год. електроенергії, що складає 104 % до рівня 2016 року.

Для забезпечення потреб населення району питною водою використовується 65 артезіанських свердловин, які обслуговують комунальні та сільськогосподарські підприємства району.

13 населених пунктів району забезпечуються питною водою з Західного групового водоводу (дніпровською водою).

Розробку родовищ будівельного піску в районі здійснює приватний підприємець Раков А. О. Працюють сезонно ТОВ «Костянтинівський цегельний завод» з видобутку глини на Костянтинівському родовищі та ФОП Іващенко Л. С. на території Новолипівської сільської ради — видобування піску.

В районі зберігаються 4 склади отрутохімікатів, непридатних до застосування у сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин на території Новгородківської (995 кг), Новобогданівської (600 кг), Новолипівської (600 кг), Терпіннівської (1040 кг) сільських рад.

Загальна кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих на території Мелітопольського району, складає 23 одиниці загальною площею 2945 га (1,65 % від загальної площі району).

Площа зелених насаджень в районі складає 9549,4 га, в т. ч. державного лісового фонду — 6315 га, з них вкрито лісом 3420 га.

Протягом 2017 року продовжувалися спрямовуватися зусилля на покращення екологічної ситуації в районі.

Так, з місцевих екофондів району здійснено озеленення на загальну суму 256,24 тис. грн:

Костянтинівською сільською радою — 1,396 тис. грн;

Новенською сільською радою — 127,955 тис. грн;

Новобогданівською сільською радою — 3,45 тис. грн;

Терпіннівською сільською радою — 7,439 тис. грн;

Семенівською сільською радою — 116,0 тис. грн.

Новенська сільська рада отримала експертний звіт по об'єкту «Реконструкція каналізаційних мереж і споруд на них в селищі Садове Мелітопольського району Запорізької області» реалізовано за рахунок місцевого екологічного фонду на суму 2,438 тис. грн.

За рахунок обласного і місцевого фондів охорони навколишнього природного середовища придбано контейнерів для збору твердих побутових відходів для Мирненської селищної ради в кількості 50 одиниць на загальну суму 123,0 тис. грн.

Залишки коштів місцевих екофондів станом на 01.01.2018 року складають 1352,421 тис. грн.

Актуальні проблемні питання екологічної спрямованості, які можуть вирішитися при достатньому фінансуванні:

— видалення та знешкодження непридатних та заборонених хімічних засобів захисту рослин;

— реконструкція каналізаційних мереж та споруд на них в селищі Садове Мелітопольського району Запорізької області;

— реконструкція каналізаційних мереж та споруд на них в с. Фруктове;

— реконструкція очисних споруд каналізації потужністю 1000 м³/добу смт Мирне Мелітопольського району;

— придбання 2-х машин для збору, транспортування побутових відходів;

— придбання машини для збору транспортування рідких відходів;

— розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж в природі об'єктів природно-заповідного фонду на території району в кількості 6 одиниць;

— розроблення проекту «Захист від підтоплення села Удачне Мелітопольського району Запорізької області».

18. Основні проблемні питання соціально-економічного розвитку району

Основні проблемні питання Мелітопольського району, вирішення яких потребує фінансової підтримки з державного, обласного бюджетів:

— стовідсоткова зношеність наявних медичних приладів в Мелітопольській центральній районній лікарні — рентгенівського діагностичного апарату «РУМ 20 М-СГ 312-2ПФ» 1988 року випуску; пересувного рентгенапарату; операційних столів 1984, 1992 року випуску;

— поліпшення матеріально-технічної бази навчальних закладів — необхідність оновлення та поповнення парку шкільних автобусів за рахунок реалізації Державної цільової програми «Шкільний автобус»; забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів електронними програмними засобами з предметів інваріантної складової навчальних планів; подальше оновлення навчальних комп'ютерних комплексів; капітальний ремонт прорізів в закладах освіти;

— незадовільний стан соціально значущих об'єктів (будівлі закладів освіти, культури, медицини) — необхідність проведення реконструкцій, капітальних ремонтів та ін. (відповідно до існуючої проектно-кошторисної документації на об'єкт) будівель для поліпшення якості та доступності послуг, що надаються закладами освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту та установами соціального захисту;

— недостатнє забезпечення стабільною та якісною водою населених пунктів району через зношеність систем водопостачання;

— недостатнє забезпечення освітленням населених пунктів Мелітопольського району — застаріле обладнання енергоносіїв, яке не відповідає енергозберігаючим технологіям; недостатнє освітлення населених пунктів, що впливає на криміногенну ситуацію в районі;

— незадовільний та аварійний стан автомобільних доріг комунальної власності та доріг загального користування — шляхова мережа району потребує як експлуатаційного утримання, так і капітального ремонту, а місцями й повної реконструкції.

Заступник голови ради

Л.В.Шляхтіна

